

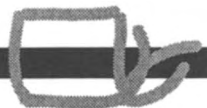
I N G E B L I K T

LEESIDEE JEUGDLITERATUUR

Leesidee Jeugdliteratuur 1997/4 presenteert vier uitvoerige besprekingen van kinder- en jeugdboeken. Ten eerste wordt een boek van Wim Hofman, *Zwart als inkt is het verhaal van Sneeuwwitje*, onder de loep genomen en beschreven als een scherpe persiflage van het overbekende sprookje, geserveerd met de kenmerkende taalvirtuositeit en het krachtige illustratiewerk van de auteur. Daarna komt *Alle dagen feest* van Marita de Sterck en Klaas Verplancke aan de beurt, een beknopt, maar praktisch en aantrekkelijk gepresenteerd overzicht van de vele godsdiensten en de manier waarop mensen in rituelen en feesten uiting geven aan hun verbondenheid en gemeenschappelijk zoeken. Verder is er een bespreking van *Huize Dither* van de Amerikaanse Sid Hite, een zogenaamd warm en vrolijk verhaal, dat in feite niet meer is dan een landerig en vaak langdradig soapachtig ding. Ten slotte is er nog *Het vroege werk van Rhett Foley* van Jenny Pausacker, waarin de 17-jarige Rhett probeert een roman te schrijven en we kunnen volgen hoe hij aan zijn schrijfstijl en zichzelf werkt. *Boekenweetjes* geeft informatie over VZW Triangel, een niet-commerciële vereniging die zich bezighoudt met het verspreiden van betaalbare softwarepakketten voor de basisschool; Karl Meersman, wiens werk werd geselecteerd voor de tentoonstelling van illustratoren op de

Kinderboekenbeurs van Bologna; de ontwerpwedstrijd voor *De vampierenmoord* en de *Pluim van de maand*. Naast de beknopte besprekingen in *Recensies* en *Strips* is Lydia Rood de *Auteur in de kijker*, en *Thema in de kijker* is gewijd aan *Uit de schaduw*, een beknopte geschiedenis van de West-Vlaamse en Westfaalse jeugd- en kinderliteratuur.

Leesidee Jeugdliteratuur 1997/5 opent met een schets van de opzet en de inhoud van het project *Groot Gelijk* dat een hefboom probeert te zijn om bij jonge kinderen een positieve beeldvorming over mens en maatschappij te stimuleren. De tweede bijdrage gaat over *Woord van steen* van de Amerikaanse jeugdauteur en -illustrator Kevin Henkes. De auteur tekent daarin een sterk psychologisch portret van twee kwetsbare kinderen die dank zij hun vriendschap de draad van het leven weer kunnen opnemen. Zowel de inhoud, de onderhuidse boodschap als de beeldrijke verwoording bekijken. Verder wordt de tienerroman *Weg van de zon* van Lydia Rood onder de loep genomen, waarin drie jongeren met een uiteenlopende sociale achtergrond worden neergezet. Ondanks de complexe thematiek is het een lekker weglezend boek dat omwille van de bittere, levensechte afloop wel enige rijpheid van de lezer vraagt. Ten slotte komt *Dochter van de bedoeïenen*, de laatste tienerroman die Frances Temple voor haar dood schreef, aan bod. Het is een

sterk romantisch gekleurd verhaal dat de lezer op een ongedwongen, indringende wijze laat kennismaken met de rondtrekkende woestijnvolken in het Marokko van begin 14de eeuw. In *Boekenweetjes* staat informatie over de *Pluim van de maand*; het doctoraal proefschrift van Sofie de Jonckheere over jeugdliteratuur; de deelname van filosoof Richard Anthone, auteur Gregie de Maeyer en kunstenaar Koen Vanmechelen aan de wereldconferentie 'Philosophy for children on top of the world'; en de aanwezigheid van drie Vlaamse jeugdboeken op 'The White Raven'-lijst 1997. En naast de korte besprekingen van jeugdboeken en strips wordt vertaalster Griet van Raemdonck voorgesteld in *Auteur in de kijker*.

In **Leesidee Jeugdliteratuur 1997/6** worden zes nieuwe jeugdwerken voorgesteld. *De verborgen prins* van Sofie Mileau is een betoverend, fascinerend verhaal, zowel wat de inhoud als de taal betreft: een schijnbaar onschadelijk fantasiespel gaat over in het hardere spel van aantrekken en afstoten. *De Wissewaswinkel* van Frederic Clement is een uitzonderlijk boek dat van taalkunstenaar Bart Moeyaert de vertaling kreeg die het verdiende: woord en beeld nemen de lezer mee in een wereld van tomeloze fantasie en creativiteit. *De wezen van Woesteland*, het nieuwste verhaal van schrijver/illustrator Margriet Heymans, bevat alle eigenschappen die met deze grote dame van de Nederlandstalige jeugdliteratuur verbonden zijn: origineel, beeldrijk, vernieuwend,... Met *Heksenheuvel* en *Het lied van de walvis* leverde de Canadese schrijfster Welwyn Wilton Katz andermaal twee griezelig spannende verhalen af: sfeervol, informatief, met knap geprofileerde personages. In *De paddeneter* laat Roger Schoemans een minder gekende episode uit onze geschiedenis herleven, met name die van de Vlaamse Boerenkrijg op het einde van de 18de eeuw. *Citroenlimonade* van Virginia Euwer Wolff is een verrassend en sterk verhaal over een ongehuwde jonge moeder die aan de zelfkant van de maatschappij tracht

te overleven. In *Boekenweetjes* vernemen we meer over de *Pluim van de maand*; de KJJ Boekentoffe 1997 en de Griffels en Penselen, prijzen van de Nederlandse Kinderboekenweek. Naast de korte besprekingen in *Recensies* en *Strips* is André Sollié de *Auteur in de kijker*. Ten slotte behandelt *Thema in de kijker* de mythe dat griezelvehalen de facto in een triviale stal huizen. [LW]

MOER

Moer 1997/6 is een themanummer rond 'taakgericht taalonderwijs, in de lijn van de leerder'. Wat meteen opvalt, is dat de Vlaamingen in dit nummer meer dan goed vertegenwoordigd zijn. Op het eerste gezicht herkennen we een aantal auteurs van de publicatie 'Taakgericht taalonderwijs: een onmogelijke taak?' die door Vlaamse VON-Werkgroep NT2 over hetzelfde thema samengesteld is (Plantyn 1996). Een overzicht.

Na het inleidende artikel van Kris Van den Branden en Folkert Kuiken volgt een reeks bijdragen over het hoe en het wat van taakgericht onderwijs. Marleen Colpin & Koen Van Gorp hebben het over docentinterventies; Maarten van der Burg & Elsbeth van der Laan over het omgaan met verschillen tussen leerlingen; Annemie Gevaerts, Jes Leysen & Jo Van den Hauwe over taakgericht werken met volwassenen; Nora Bogaert & Goedeke Duran over de rol van explicitering; Magda Vanmontfort over taakgericht werken voor zwakke leerders; en Marijke Huizinga over de taakgerichtheid van de leergang 0031.

Een tweede reeks artikelen richt de aandacht op de implementatie van taakgericht onderwijs. Jan Peter Houtman & Geert van de Ven onderzoeken op welke manier deze onderwijsvorm bij implementatie de meeste kans op succes heeft. Koen Jaspaert & Barbara Linsen gaan in op de effecten van

de invoering van taakgericht onderwijs op het niveau van de leraar en de leerling.

Na de artikelen volgt een lovende recensie van de boven vermelde publicatie van de VON-Werkgroep NT2, die door Herman Giesbers 'een onmisbare leidraad' wordt genoemd voor iedereen die geïnteresseerd is in en zich wil bezinnen op taakgericht onderwijs. Het themanummer wordt afgerond met het verslag van een forumdiscussie met Cor Aarnoutse, Peter Bimmel en Koen Jaspaert over onderwijsvernieuwing in het algemeen, taakgericht onderwijs versus directe instructie, en al dan niet expliciet onderwijs aan de zwakke leerder. [RR]

KLAPPER

Klapper 5/3 (1997) bundelt een aantal artikelen rond het *Boekenbox*-project dat de leessocialisatie van heel jonge kinderen voor ogen heeft. Het project kadert in het leesbevorderingsbeleid van de afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Dirk Van Ryckeghem) en in het pedagogisch concept van Kind en Gezin (Leo Van Loo), de twee superviserende instanties. De concrete gang van zaken wordt voorgesteld in drie praktijkverhalen van een beheerder van een kinderdagverblijf (Marc Aspeslagh), een ont-haalmoe-der (An Beerten) en een bibliothecaris (Jacqueline De Laender).

Op een humoristische manier schetst Luce Rutten wat haar job als schoolbibliothecaris in een secundaire school zoal inhoudt. Marian Koren ten slotte geeft haar visie op media-educatie, een samenspel tussen school, bibliotheek en thuis. Het uitneembare middenkatern *Pluizer* bevat zoals steeds recensies van recente kinder- en jeugdboeken voor verschillende leeftijdscategorieën. [RR]

WAT HEB JE VANDAAG GEDAAN OP SCHOOL?

Bij het Instituut voor Leerplanontwikkeling (SLO, Enschede) verschenen onder de titel *Wat heb je vandaag gedaan op school?* leerplanvoorstellen en ondersteunende materialen voor onderwijs aan jonge kinderen van het kleuter- en de eerste graad lager onderwijs (auteurs zijn R. Beernink en J. Jongerius). Continuïteit en samenhang in de doelen en inhoud staan centraal in deze publicaties bestemd voor leraren, begeleiders, opleiders en nascholers. De inhoud van het onderwijs wordt beschreven volgens de indeling van de vak- en vormingsgebieden en de kerndoelen van het basis-onderwijs: Nederlands als eerste en als tweede taal, schrijven, rekenen/wiskunde, sociale wereldoriëntatie, natuur, bewegen, tekenen/handvaardigheid, muziek en drama. De voorstellen bevatten onder meer beschrijvingen van het onderwijs op project-scholen die laten zien hoe teams werken aan continuïteit en hoe begeleiders hen daarbij kunnen ondersteunen. [RR]

BESTELADRES: SLO, afdeling Verkoop, Postbus 2041, NL-7500 CA Enschede, tel. 00-31-53-4840 305.

SUGGESTIES VOOR INTERCULTUREEL ONDERWIJS

Een van de doelstellingen van intercultureel onderwijs (ICO) is dat kinderen leren dat mensen vanuit een verschillende visie op de wereld vormgeven aan hun leven. De ervaring met onbekende aspecten van het leven van anderen kan ertoe bijdragen dat ze gaan nadenken over de vanzelfsprekendheid van hun eigen wereld. In *Suggesties voor intercultureel onderwijs* heeft Marjan Werts rondom teksten uit kinderboeken een aantal werkvormen bijeengebracht die ertoe

kunnen bijdragen dat kinderen nadenken over de overeenkomsten en verschillen tussen mensen. Ze opent met een bespreking van sprookjes en volksverhalen omdat daarin verschillende culturen weerspiegeld worden, terwijl er ook veel herkenbaars in zit. De publicatie telt 47 pagina's en kost 22,50 gulden. [RR]

BESTELADRES: SLO, afdeling Verkoop, Postbus 2041, NL-7500 CA Enschede, tel. 00-31-53-4840 305.

INFORMATIE Vernieuwing ONDERWIJS

Informatie Vernieuwing Onderwijs, kortweg **IVO**, verschijnt vier keer per jaar en werkt met themanummers. Niet vakgericht, maar algemeen pedagogisch-didactisch en actueel. Voor 1998 staan topics als zorgverbreding, de school als studiehuis, en cultuur op school in de steigers. Maar ook voorbijgejaargangen zijn nog beschikbaar. *Vonk* wierp een blik op de laatste drie nummers van 1997.

Het april-mei-juni-nummer staat in het teken van de vakoverschrijdende eindtermen, met onder meer een interview met Roger Standaert, reacties uit diverse hoeken en een blik op de praktijk. Het zomernummer draait rond motivatie van leerlingen en leerkrachten. Invalshoeken daarbij zijn: het PMS, de schoolcultuur, de oorzaken van slechte schoolresultaten, leerlingen boeien in het beroeps- en technisch onderwijs, begeleiding enz. In het najaarsnummer (oktober-november-december) is het al leren leren wat de klok slaat: een leerlijn, een waarschuwing voor valkuilen, een schoolwerkplan leren leren, studiebegeleiding in de derde graad, en als uitsmijter een voorbeeld van een enquête om behoeften van leerlingen rond leren leren op te sporen. [JT]

BESTELADRES (ook voor een gratis proefnummer):

WIVO, Vilde Olympiadelaan 25, 2020 Antwerpen, tel. (03)820 66 28.

LEVENDE TALEN

In **Levende Talen 524** (november 1997) gaat nogal wat aandacht naar vernieuwing in het vreemdetalenonderwijs (vto). Ton Koet en Willy Weijdemans peilen naar het gebruik van multimedia in het vto, Dirk Tuin en Gerard Westhoff speuren naar vormen van het 'nieuwe' inhoudgeoriënteerde vto in het beroepsonderwijs, en Erik Kwakernaak doet voorstellen voor een verbetering van de leermiddelen. Ten slotte biedt Alied Blom een krachtige boodschap voor lesgevers Nederlands aan (volwassen) anderstaligen: Uitleg van grammaticale regels, weg ermee! Laat de voorbeelden voor zich spreken!

Levende Talen 525 (december 1997) is een themanummer, geheel gewijd aan *Talen in de nieuwe tweede fase*. Met die nieuwe tweede fase wordt gealludeerd op de (in Nederland) nakende hervorming van de hogere jaren van het secundair onderwijs. In dit nummer wordt een overzicht geboden van de schoolboeken die momenteel worden ontwikkeld, de ideeën die leven omtrent het werken aan de vaardigheden, de integratie van multimedia in het nieuwe talenonderwijs, de mogelijkheid om bijkomende vreemde talen (zoals Arabisch en Turks) als vak in te roosteren, en de nieuwe examens. (KVDB).